

Devlet Görmeden Parayı Kim Hareket Ettirebilir

Türkiye'nin Forex ve kripto para dolandırıcılığı yapan uluslararası bir şebekeye karşı gerçekleştirdiği son güvenlik operasyonunun önemi, tutuklanan kişi sayısının ve el konulan para miktarının ötesine geçmiştir. Nitekim Ankara, yalnızca bir dolandırıcı grubunun çökertildiğini duyurmakla kalmamış, aynı zamanda onlarca şirketi ve çağrı merkezini bünyesinde barındıran, sahte yatırım platformları, banka hesapları ve kripto varlıklar aracılığıyla farklı ülkelerdeki mağdurları hedef alan sınır ötesi bir şebekeyi de ortaya çıkarmıştır. 21 Eylül itibarıyla 211 şüpheli yargıya sevk edilmiş; savcılık daha sonra bunlardan 133'ünün tutuklanmasını, 56'sı hakkında adli kontrol uygulanmasını ve 24'ünün sorgularının ardından serbest bırakılmasını talep ettiğini açıklamıştır.

Türkiye'nin soruşturmaları, şebekenin yalnızca sahte bir internet sitesine dayanmadığını, aynı zamanda şirketlere, ofislere ve çağrı merkezlerine, birden fazla dil konuşan çalışanlara, mağdur veri tabanlarına ve yapay yatırım platformlarına sahip olduğunu da ortaya çıkarmıştır. Yetkililer 25 şirketle bağlantılı 40 çağrı merkezi ve finans ofisi tespit etmiş; ilk operasyon ise 239 gözaltı kararına dayanılarak İstanbul ve Muğla'daki 286 adresi hedef almıştır.

Bizler burada, geleneksel çete şeklinin ötesine geçen ve şirket mantığıyla ancak suç ekonomisi içinde faaliyet gösteren sınır ötesi bir kuruluşa yakın bir model ile karşı karşıyayız. Mağdur Avrupa'da, onunla bağlantılı kişi İstanbul'da, şirket üçüncü bir ülkede kayıtlı, banka hesabı dördüncü bir ülkedeyken, paralar coğrafi sınırları aşan dijital cüzdanlara aktarılabilir. Türk yetkililere göre şebeke, mağdurları mevduatlarını artırmaya sevk etme için kademeli tuzaklama yöntemlerine, psikolojik baskıya, sahte işlem platformlarına ve "sıcak işlem odaları" olarak bilinen uygulamalara başvurmuştur.

Burada önemli bir gerçek ortaya çıkmaktadır: Teknoloji, geleneksel dolandırıcılığı ortadan kaldırmamış; aksine onu daha profesyonel ve yaygın bir hale getirmiş ve farklı kıtalardaki mağdurlara ulaşma imkânını artırmıştır.

İstihbarat neden soruşturmaya müdahil oldu?

Operasyon sadece polisin hamlesinden ibaret değildi; zira operasyona İçişleri Bakanlığı, Türkiye Millî İstihbarat Teşkilatı, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Siber Suçlar ve Organize Suçlarla Mücadele birimleri ile birlikte Interpol de katılmıştır. Bu, bizzat suçun doğasında da bir dönüşüm olduğunu yansıtmaktadır. Çünkü şebekeler sınırlar ötesine büyük meblağları hareket ettirebilme, çok sayıda şirket kurma, kripto paraları kullanabilme ve farklı ülkelerdeki mağdurları hedef alma gücüne ulaştığında, konu artık sadece adli ceza gerektiren bir dosya olmaktan çıkıp finansal güvenlik meselesine dönüşmektedir.

Türk makamları şebekeyi, Yahudi varlığıyla bağlantılı olarak nitelendirmektedir. Türkiye Adalet Bakanı'na göre, yapılan finansal analizler, istihbarat incelemeleri ve mağdur şikayetleri; resmi anlatıya göre varlık ile

bağlantılı kişilerin şirket sahiplerinin ve nihai faydalanıcılarının çoğunluğunu oluşturduklarını ortaya çıkmıştır. Bazı Türk medya organları Mossad ile bağlantılı göstergelerinden bahsederken, Yahudi varlığının medyasında yer alan haberlerde ise resmî Türk açıklamasının teşkilata (Mossad) yönelik doğrudan bir suçlama içermediğine işaret edilmiştir.

Eğer soruşturmalar, varlıkla bağlantılı kişilerin uluslararası bir dolandırıcılık ağı kurduğunu kanıtlarsa, o zaman bizler sınır ötesi organize bir suçla karşı karşıyayız demektir. Ancak devlet finansmanına, resmi bir kurumun yönlendirmesine, kurumsal korumaya veya şebekenin istihbarat amaçlarıyla kullanılmasına dair belgelenmiş kanıtlar ortaya çıkarsa, o zaman meselenin tanımlanması ve siyasi ve güvenlik boyutları değişecektir.

Ekonomik çatışma araçları artık yaptırımlar, ticaret ambargosu ve varlıkların dondurulmasıyla sınırlı değildir. Zira bugün veriler, kripto paralar ve paravan şirketleri kapsayan çok daha gizli araçlar da vardır. Türk davasında yetkililer, banka hesapları, kripto varlık hesapları ve şirketlerin hesaplarının dondurulduğunu, ayrıca yaklaşık 1,5 milyar Türk lirası değerinde, 80 araç ve 12 gayrimenkulü kapsayan varlıklara el konulduğunu açıklamıştır. Dolayısıyla dijital cüzdanlar izleme kapsamı dışında kalır, hesaplar farklı ülkeler arasında dağılır, paravan şirketler varlığını sürdürür ve gerçek faydalanıcılar bilinmezse, şebeke yeni isimler ve farklı yapılarla yeniden ortaya çıkabilir. Yetkililer nihai faydalanıcıya ulaşmayı ve para trafiğini takip etmeyi başardığı takdirde, sadece şebekenin insani yüzü değil, aynı zamanda doğrudan ekonomik yapısını da hedef almış olacaktır. Önümüzdeki süreci bizzat tutuklamalardan daha önemli kılan da işte budur.

Gizemli rakam: Üç milyar Dolar

Bazı haberlerde, şebekeyle bağlantılı fonlara ilişkin tahminler üç milyar Dolara kadar ulaşan devasa rakamlar olarak yer almıştır. Ancak mağdurlardan tahsil edildiğinden şüphelenilen paralar ile faaliyetle bağlantılı işlem hacmi veya toplam para trafiği arasında ayırım yapmak gereklidir. Nitekim Türk makamları, daha önceki bir aşamada, iki yıl boyunca belirli işlemlerin hacminin yaklaşık 13 milyar Liraya ulaştığını, bunun o dönemde belirtilen döviz kuruna göre yaklaşık 266 milyon Dolara denk geldiğini açıklamış ve söz konusu rakamın ofis giderleri ve maaşlarla bağlantılı olduğuna işaret edilmiştir. Buna karşılık, daha sonra mağdurlardan tahsil edildiğinden şüphelenilen paralarla ilgili daha yüksek tahminler ortaya çıkmıştır.

Bu nedenle, soruşturmalar tamamlanmadan ve paraların miktarını, kaynaklarını ve izledikleri yolları belirleyen adli belgeler ortaya çıkmadan hiçbir rakamın nihai sonuç olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Para bu davanın anahtarıdır, ancak nihai tutarı henüz yargı yoluyla kesinleşmemiştir.

Türkiye'nin hamlesini iki düzeyde okumak mümkündür: Birincisi cezai düzeydir ki bu, uluslararası bir dolandırıcılık şebekesinin çökertilmesini, mağdurların korunmasını, varlıklara el konulmasını ve olaya karışanların takibini temsil etmektedir. İkincisi ise, devletin sınırları üzerinden hareket eden dijital finans alanını denetleme ve küresel finans sisteminin karmaşıklığından yararlanan şebekeleri takip etme yeteneğiyle ilgilidir.

Türkiye'nin Avrupa, Asya ve Orta Doğu arasındaki konumu ona ticari ve finansal bir önem kazandırırken, ancak aynı zamanda onu sınır ötesi organize suç şebekelerinin faaliyetleri için potansiyel bir alan haline getirmektedir. Önümüzdeki aylarda soruşturmaların sonuçları, davanın niteliğini ve boyutlarını belirlemede belirleyici olacaktır. Eğer dolandırıcılık ve kara para aklama suçlamaları sadece bireyleri yargılamakla sınırlı kalırsa, o zaman cezai çerçevesi içinde kalmış olacaktır. Ancak belgeler, para transferleri veya daha geniş kurumsal bağlantıları kanıtlayan iletişim kayıtları ortaya çıkarsa, bunun sonuçları yargı sınırlarını aşarak siyasi ve güvenlik alanlarına da uzanabilir.

Nitekim bu dava, önümüzdeki yıllarda devletlerin karşılaşacağı durumlara bir örnek teşkil edebilir; zira organize suç artık mutlaka silah taşıyan bir çete olmak zorunda değildir; aksine programcılardan, şirket yöneticilerinden, finansal aracılardan ve dijital platform operatörlerinden oluşan bir şebeke de olabilir. Dolayısıyla bunlarla mücadele etmek; teknolojiye anlayan bir polis teşkilatını, para trafiğini takip eden istihbarat birimlerini, dijital delillerle başa çıkabilecek bir yargıyı ve nihai faydalanıcıyı tespit edebilen finans kurumlarını gerektirmektedir.

Sonunda devlet kendisini, sınırları içinden tamamını göremediği kıtalararası bir mali şebekenin karşısında bulabilir. İşte burada Türkiye davası, bir mali dolandırıcılık öyküsünün ötesine geçerek, 21. yüzyıldaki çatışmaların bir şekline pencere açmaktadır; yani orduların her zaman ortaya çıkmadığı, bayrakların dalgalanmadığı ve top seslerinin duyulmadığı bir çatışmaya bir pencere açmaktadır.

Bu, çok daha gizli alanda dönen bir çatışmadır: Yani verilerde, hesaplarda, piyasalarda ve dijital cüzdanlarda. Bu alanda belirleyici güç, sadece paraya sahip olan kişi değildir; aksine paranın kaynağını bilen, akışını kontrol eden ve arkasında duran gücü ortaya çıkarabilen kişidir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Nebil Abdulkerim